

Raffaello Sanzio da Urbino, rojen 6. aprila oz. 28 marca 1483 bolje znan kot Rafael, je bil rojen v majhnem Italijanske mestu Urbin. Bil je italijanski slikar in arhitekt visoke renesanse. skupaj z Michelangelom in Leonardom da Vincijem pa tvori tradicionalno trojico velikih mojstrov tistega obdobja.

Njegovo ustvarjenje delimo v tri obdobja. Zgodnja leta v Umbriji, obdobje 4 let v Firencah, temu pa sledi zadnje 12 letno obdobje v Rimu.

V mladih letih mu je umrla mati in kmalu za tem tudi ponovno poročeni oče. Tako je Rafael kmalu osirotel in zanj je skrbel Bartolomeo, edini stric. Kot mladenič je pokazal velik talent še posebej z portretiranjem. Pomagal je očetu po njegovi smrti, pa sta z mačeho kmalu začela voditi njegovo delavnico.

Kmalu je začel delati kot vajenec pri priznanem mojstru Pietru Peruginu. Veliko se je naučil od njega in kmalu prevzel slog svojega mojstra. Leta 1501 pa je sam postal mojster.

Njegovo prvo dokumentirano delo je bilo oltar Baronci. Kasneje je še slikal za cerkve tako je naredil Gospodovo križanje in oltar Oddi. Naslikal je tudi nekaj fresk in kasneje tudi nekaj vrhunski kabinetnih slik. Three graces in St. Micael. in kmalu zatem je začel risati madono in druge portrete. Potem je v Sieni pomagal narediti serijo fresk (v cerkvi in knjižnici). Saj je bil že takrat deležen velikega povpraševanja.

Rafael je živel »nomadsko« življenje in je delal v različnih centrih po Italiji, vendar je zelo veliko časa preživel v Firencah. Nanj je tu močno vplival Leonardo da Vinci s tem pa so Rafaelove figure postale bolj dinamične, postavitve pa bolj zapletene. Njegova zelo znana slika je tudi Odlaganje kristusa, kjer zapleteno razporedi figure čez celoten prednji del slike.

Ob konca leta 1508 se preselil v Rim, kjer je živel do konca svojih dni. Takoj ko je prispel pa je papež Julij II. Pri njem naročil fresko. To je bilo zanj največje naročilo do takrat. Stanza della Seqnatura je prva od znanih Rafaelovih sob. Kasneje je dobil še druga naročila sob in je zamenjal druge avtorje. Naredil je 3 sobe kasneje po njegovi smrti pa so dokončali še eno. Po smrti papeža je le tega nadomestil Rafaelov še boljši prijatelj. Ker pa je Michelangelo naredil boljši vtis se je Rafael še bolj potrudil. Z opazovanjem Michelangela je vplival na svoje delo in tako se je izboljševal. Vendar pa ga je kasneje Michelangelo obsodil plagiatorstva. In ta kompleksna dela so bila šteta kot vrhunska v visoki renesansi. Dajejo zelo idealistične podobe in so odlično premišljene in dobo skicirane. Večina je visokokvalitetnih del vendar pa se jih nekaj tudi ni posrečilo po načrtih iz delavnice. Njegovo zadnje delo je bila Preobrazba, ki pa kaže de je začel bolj baročen in manierističen slog.

Projekti v Vatikanu so vzeli večina njegovega časa, pa vendar je naredil še nekaj portretov, ki pa tudi veljajo za njegova najboljša. Naredil pa je tudi nekaj »risank« skupno 10 karikatur, ki pa veljajo tudi za pomembnejše delo. Rafael je naredil tudi nekaj drugih pomembnih oltarjev kot sta The Ecstasy of St. Cecilia in Sistine Madonna.

Med drugim pa je bil Rafael tudi arhitekt. Leta 1514 je bil imenovan za arhitekta cerkve Sv. Petra. Poleg cerkve pa je oblikoval tudi nekaj drugih stavb in je bil za kratek čas celo najpomembnejši arhitekt v Rimu. Oblikoval in poslikal je kapelo Chigi, večina njegovih del pa je bilo spremenjenih ali porušenih.

Viri pravijo, da je imel Rafael na koncu delavnico z 50 učenci in pomočniki, kar je veliko več kot po navadi. Gre za najštevilčnejšo delavnico, ki jo je vodil en sam slikar. Kasneje so mnogi od teh pomočnikov tudi sami postali vrhunski umetniki.

Bil je eden najboljših risarjev zahodnega sveta in je svoje risbe uporabljal za načrtovanje kompozicije v umetninah. Ko je oblikoval dela je vse svoje risbe položil na tla in motive pobiral od tam in jih povezoval v celoto. Pogosto je uporabljal skice za izboljšanje njegove predstave. Vedno si je sprva zamislil od 4 do deset različni načinov prikaza pripovedi. Ko je zaključil z sestavo pa je velikokrat naredil skico v realni velikosti. In nato nekako narisal delo po skici.

Nikoli ni naredil natisa sam, ampak je začel sodelovati z Marcantonio Raimondi. Skupaj pa sta naredila veliko znanih italijanskih odtisov stoletja, in to je bilo pomembno za reproduktivni tisk tistega časa. Naredila sta prek 50 gravur. Nekatere replike Rafaelovih del druge pa so bile namenjene le tisku.

Živel je na veliki nogi in sicer v Borgu v palači. Nikoli ni bil poročen, le enkrat zaročen. In v zaroko ga je prepričal dekletov stric. Imel pa je veliko afer. Imel pa je tudi ambicijo postati kardinal. Rafaelovo prezgodno smrt pa naj bi povzročil pretiran seks, in tako je dobil vročino. Zdravniku pa ni povedal vzroka vročine zato mu je verjetno predpisal napačna zdravila ki so povzročila smrt. Rafael je bil pokopan v Pantheonu . Njegov pogreb je bil izjemno velik in veličasten. Preminil je 6. aprila, 1520, star komaj 37 let.

Rafael je bil sicer zelo spoštovan med svojimi sodobniki, vendar v svojem stoletju ni imel tako velikega umetniškega vpliva kor Michelangelo. Vseeno pa se njegov vpliv močno čuti vse do sredine 19. stoletja. Takrat pa se pojavijo pre-rafaeliti, ki se zavzemajo za spremenitev manierističnega sloga, ki sta ga uporabljala Michelangelo in Raphael. Mnenje, ki se pojavi sredi 16. stoletja pravi, da je bil Rafael uravnotežen slikar, univerzalen v svojem talentu, ki je zadovoljil vse absolutne standarde in je spoštoval vsa pravila , ki so urejala umetnost. Med tem ko je Michelangelo ekscentrični genij, bolj briljanten kot kateri drugi umetnik na svojem področju, ampak neuravnotežen s pomanjkanjem nekaterih kvalitiet, kot so milost in zadržanost. Rafaelove kompozicije so bile vedno občudovane in preučevane. Še ena trditev pa pravi, da Michelangelo ni imel toliko odličnosti kot Rafael, ampak tiste, ki je imel so bile najvišje kakovosti.